

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

XVIII. Sermo. Impius Maledictus in suâ morte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

IMPIUS MALE-
DICTUS IN SUA
MORTE.

Vae vobis viri impii, qui dereliquistis legem Domini . . . si mortuis fueritis, in maledictione erit pars vestra. Eccli. 41. v. 11. 12.

Nem Tragædiæ attendere nos jubet D. Chry-
sostomus, si judicare velimus, num Rex iste,
qui tam splendido & magnifico apparatu supra
theatrum se sistit, sit è numero felicium futurus; siqui-
dem contigit non rarò, ut, qui in scenis prioribus in trium-
phali curru eminebat sublimis, laureis devinctus, inter
lætas victoriarum acclamationes apparebat gloriosus, in
ultimo demum actu inglorius sine corona & sceptro, sine
regiis insignibus, omni majestate exutus, è contra ferro,
carenis onustus manibus carnificis ignominiosè in victi-
mam immolandus, fuerit consignatus. Antequam,
innuit hic S. Pater in favorem prosperitatis peccatoris
pronuntiemus, priùs considerandam qualiratem mortis
adventuræ; ut cognoscamus veram aut falsam ejusdem
felicitatem, expectandus extremus vitæ terminus, mor-
tis hora.

Etiam si impium non produxissem, eumque probaf-
sem à Deo maledictum in suis bonis. in suo honore, in
suis liberis, in sua prosperitate & adversitate: quàmvis
non ostendissem, intellectum ipsius excecatum, & vo-

Iustitiam perverſam, quòd gemat ſub dira ſuarum paſſio-
num tyrannide, in maligna ſua conſcientia vivam cir-
cumferat inferni imaginem; quòd maledictus in ſua fide,
maledictus in ſua ſpe & in ſua pœnitentia: ſufficeret ad
cognoscendam infauſtam illius fortem, demonſtraſſe,
mortem ejus peſſimam, cum Divino Spiritu denuntiàſſe
imminentem eidem in morte Divinam maledictionem.

Eccli. 41. v. *Va vobis viri impij . . . ſi mortui fueritis, in maledictione*
11. 12. *erit pars veſtra.*

Vidi, teſtatur Jeremias Propheta Deum iratum ſub
Jerem. 30. 23. horrendo ſchemate: *Ecce turbo Domini furor egrediens,*
procella ruens in capite impiorum conquieſcet. Eodem
tempore, idem addit, audivi vocem Dei docentis horam,
Ibid. v. 24. quâ prædictæ minæ ſint ipſo opere ad implendæ: *In no-
viſſimo dierum intelligeris ea.*

DIVISIO. Si bene perpendamus turbinem iſtum, peccatorem
mortis in anguſtiis poſitum involventem, inveniemus
eum è duplici infortunio combinatum, quod mortem
Pſal. 33. 22. ipſius miſſerimam reddit. Dei iudicio: *Mors peccatorum*
peſſima. Primum eſt, adventus repentinæ mortis, quæ
illos perturbat ac confundit. Alterum infortunium eſt
triftitia, horror quidam, quo frequenter in deſperationis
barathrum præcipites aguntur. En binas ſermonis huius
partes. Imploremus gratiam S. Spiritûs, ut eò melius
perſpiciamus, ſimulque evitemus iſtud malum. *Ave*
Maria.

I. Revocate, quæſo in memoriam veſtram, quod pro
Punctum, Fundamento deſerviat præſenti diſcurſui, horribiles vi-
delicet comminationes, quas toties Deus in Scriptura
peccatoribus intentat, eos feriendo repentina morte,
Job, 34. 20. *ſubito morientur, & in media nocte turbabuntur populi, &*
periran-

pertransibunt: ait Job, de tempore nimirum in æternita- Job, 21. 23.
rem. Dormiunt illi, ut idem advertit suaviter in sinu fal-
lacis prosperitatis, *ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad*
inferna descendunt, è lecto ad lethum, è mensa ad sepulc-
rum, è delitiis ad cruciatus æternos. Improvisò item
notat Zacharias, apparebit & *Dominus Deus super eos vide-* Zachar. 9. 14.
bitur, manu sua vibrabit hastam eà velocitate, quâ fulmen
nubibus excutitur: *Exibit ut fulgur jaculum ejus*. Ta-
lem quoque suum fore, adventum prædixit Christus
fulguris instar in instanti procedentis ab oriente ad
occasum.

Quæ frequentius in Evangelio nobis inculcantur,
quàm malignorum fervorum inopinato dominorum suo-
rum adventu oppressorum exempla? quàm fatuarum vir-
ginum, quæ, non præviè accensis lampadibus, altum in-
dormientes turpiter sponsi convivio sunt exclusæ? Ve-
rissimum omnino est, quòd in incertitudine casum mortis
nostræ sit certitudo aliqua. Nescio, quandònam vos
moriemini, sed bene novi, quòd si moriamini in peccato,
subitò vos morituros: *subitò morientur*. Nec scio, quo
mortis genere vita vestra sit finienda; me tamen minimè
latet, si fueritis negligentes & frigidi in servitio Divino
finem vitæ præ foribus futurum, cum de eo minimè co-
gitatis, *Qua hora non putatis, filius hominis veniet*. Luc. 12. 40.

Mors ista subitanea oritur ex duplici capite. Primò ex
eo, quòd peccatores per tam prolixam criminum summè
enormium continuationem provocârunt odium ec furo-
rem Dei contra seipsos. Percutit eos, indicat Scriptura
non qualicumque sed hostili ictu: *plaga inimici percussit te*. Jerem. 30. 14.
Deus hic, cujus spreverunt bonitatem, *excitatus est tan-* Psal. 77. 65.
quam dormiens, è somno admodum profundo, quo liga-

tum continebat ipsius patientia, *tanquam potens crapulatus à vino, & percussit inimicos suos in posteriora*, quæ ei obvertere audebant, notat Palmista Regius; à tergo illos aggreditur, quò minùs prævideri vel evitari queat ictus, morte sc. præviè non cogitatâ.

Comparatio communis est, quam tamen magni æstimo utpote desumptam è Sacræ Scripturæ promptuario. Notabilis est differentia inter modum colligendi messem, & eum, quo milites agros devastare solent. Idem adhibet discrimen Deus erga electos & erga reprobos. De bonis commentatur Job: *Ingradies in abundantia sepulchrum, sicut infertur aceruus tritici in tempore suo.* Longè aliter procedi solet in impios, improvise opprimuntur illi: *Non pascam vos, quod moritur, moriatur, & quod succiditur succidatur*, minatur Deus ore Zachariæ.

Secunda ratio subitanæ istius oppressionis desumitur ex parte peccatorum mortem nunquam præ oculis habentium: *Non est respectus morti eorum.* Hinc mirum non est, semper ipsis imprævisam accidere.

Job. 5. 26.
Zach. 11. 9.
Psal. 74. 4.

Roborata jam Christiana hac veritate, assero, magnam esse miseriam peccatoribus in malo obstinatis, morte subitanea corripi, ob duas rationes: primò, quia insperata hæc invasio in tantum eos conturbat, ut facultatibus suis prorsus stupefactis uti nequeat, & omnis aliquando ipsis notitia interclutatur. Secundò, etsi aliqua relinquatur, adeo tamen turbatur ista cognitio, ut ad aliud non deserviat, quam ad miserabiles illos constituendos.

Tempestas etsi semper ait importuna, nunquam tamen magis metuenda, quam si omnem navarchi providentiam præcurando in momento cælum, terramque inquietat, ventus inexpectatus unico ictu malum proster-

nit,

nit, vela lacerat, funes rumpit; ubi inopinati fluctus impetu remon rectoris manibus eripitur: an non clarè videris merissimam in navi miserorum horum remigum confusionem ac confusam deordinationem, hortantur in se quidem mutuo, ad nil proficiunt, potius se impediunt, ubique impingunt: nauclerus suum curat officium, præcipit, præcepta nemo exequitur. Proh! quid mali eos adeò infestat? tempestatis non prævisæ irruptio,

Quodnam animos nostros tantis terroribus complet, quàm incendium in medio tenebrôsæ noctis exortum? E profundo somno detrepente experrectus vides lucentibus flammis proximum parietem depasci, grassari ulterius lectum tuum jam jam obsidere: è lecto confestim te proripis, totus turbatus, nec portam, nec fenestram, quibus evadas, invenire potes, in propria tua domo tibi effodis sepulchrum; quòcunque incedas, interitum præsentem incurris.

Placétne adhuc aliam confusionis & turbarum spectare tragœdiam? Imaginamini captum ab hostibus oppidum tempore, quo incolæ profundo sepulti somno nocturnis cadentium & cæsorum clamoribus excitantur, quando audire & videre coguntur hostem jam intra pomeriî ambitum sævientem, cujus necdum propriorem adventum suspicabantur.

Quò hæc omnia collimant nisi ad exprimendam mortis reptoborum imaginem? Tempestas est, Salomone attestante in proverbiiis & quidem subitanea: *Eùm irru- Prov. 1. 27.*
erit (super vos) repentina calamitas, & interitus quasi tempestas ingruerit. Homicidium est clancularium, ut eam describere videtur S. Paulus: *ipsi enim diuigenter scitis, I. Thef. 5. 2.*
quia dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet. Tunc, cum
sibi

fibi persuadebunt, dulci se frui pace, nihil apparere finitri, versari se in optimo juventutis suæ vigore, sanitatem nunquam fuisse in majori robore, nec in meliori complexione: *Cum dixerint. pax & securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus. . & non effugient.* Quando vanam & insanam concipient fiduciam, Deus, quem sibi reddiderunt adversarium, subito illos aggredietur, morte inopinâ damnabit.

Mors peccatorum juxta Ezechielis vaticinium est depraedatio urbis interceptæ: *Veniam ad quiescentes, habitantesque securè.* S. Joannes in Apocalypsi ipsam nominat assassinium, latrocinium ex insidiis commissum:

Veniam ad te tanquam fur, & nescis, qua hora veniam ad te. Jam cum Philone Hebræo affirmo: *Casus subitanei hebetant mentem,* cogitationes perturbant, rationis usum intercludunt: & consequenter, cum peccatorum mors in Scriptura S exprimitur per similitudines repentinæ tempestatis, insperatæ occupationis obsessæ urbis occultæ cædis, hanc eos sanè quàm maximè perturbare, rationem eorum confundere, necesse est. O Deus! qua ratione anima adeò turbata, angustata, à se penitus abalienata habere possit tantam animi libertatem, ut suam conscientiam disponat, salutis suæ negotia in certum ordinem redigat, de quibus antea per vitæ suæ decursum cogitare non libuit? voluntas ad peccatum odio & detestatione prosequendum moveri nequit, nisi intellectus illi proponat horrorem, difformitatem vitæ; intellectus verò est confusus & impeditus ob accidentarios casus subitanè immixtos, quò minus debite applicari, suoque munere fungi queat. *Illic rapitur tota intentio mentis, ubi tota est vis doloris,* observat S. Augustinus.

Experi-

Experientia nos docet peccatores in dictis angustiis positos non aliud animo agitare, quàm malum, quod premit ipsos in corpore. Aliquoties curiositate permotus quæsi ex hominibus ab aquæ fundo retractis, cui submersi hærebant, quid pro tunc cogitarent, num se Deo commendarent, num illud, *peccavi*, pronuntiarent: è pluribus accepi, se in ejuscemodi statu nec Deum cogitasse, nec se de peccato accusasse, magnitudine mali impendentis præoccupatos, & anxiam curam inveniendi medium, quo in securitatem salvi emergant.

Pœna est ordinaria, animadvertit D. Augustinus, quam Deus peccatoribus infligit, ut qui Dei in vita recordari noluerunt, in vitæ termino ejus recordari non possint; *Hac animadversione percutitur impius, ut moriens obliviscatur sui, qui dum viveret, oblitus est Dei.* Accedit, quòd accidentia quandoque sint adeò repentina, ut ne cogitationem quidem formandi ullam, indulgeant tempus: ictus u. g. pugionis cor perterebrantis, globus sclopeti per cerebrum trajectus.

Quot novimus homines, qui se de viridi juventutis suæ flore jactabant, ideòque omnem curandæ suæ conscientie anxietatem deponentes insperatò apoplexiâ tacti fuerunt, quæ simul & semel omnis loquelæ & rationis usum prorsus ademit?

Impius iste, cujus nomini parco, vesperi quopiam ad mensam considens cum suis sociis & combibonibus, postquam rebus etiam Divinis illudere non reveritus, famam, honorem proximi involare, plures Fescenninos jocos discursibus immiscere ausus, totus repente in vultu immutari, pallorem induere, mox ruborem, aliòque colores assumere cepit: oculi in capite notari, insuetæ con-

T e

vulsio-

vaſiones horridam oris faciem repræſentare: demum de
 menta in terram procumbit, catarrho propemodum ſuf-
 focatus; tota familia in ſtuporem rapitur, domus confu-
 ſione impletur, mulier desperat, parvuli inclamant, ſervi
 currunt, aliqui ſacerdotem, alii medicum advocaturi.
 Ambo eodem tempore conveniunt; medicus accedit, in
 pulſu criſin morbi exploraturus; ut ſymptomatum vehe-
 mentiam advertit, mox ſe retrahit, ægrum morti devotum
 denuntiat. Curio agi jam de æterna ſalute moribundi
 conſpicatus, lectulo decumbentis inclinatus alta voce in-
 gemant: memento Dei, Domine memento Dei. Sed
 heu! ſerò nimis, debuiſſet enim meminiffe, cum ſe me-
 lius habuiſſet. Manus junge mi Domine, inclamat pres-
 byter, oculos aperi, aut aliud mihi ſignum præbeas; an
 non petis à me tuorum delictorum vinculis exſolvi? uni-
 cum profer verbulum. Elicias actum fidei & contritio-
 nis, petecorde ſaltem à Deo peccatorum veniam: mortuo
 loqueris. Tempus adhuc ſuppetit pro exercendo actu
 fidei & amoris Dei. An novit hic, quid iſti actus ſint?
 eſi intelligeret, neſciret tamen quomodo eos uſurpare,
 oporteret. Sacerdos denique, cum nullum verbum, nec
 geſtum, neque ullum aliud ſignum poſſe exprimi ſpera-
 ret, accipit breviarium, flexis genibus ſolitas animæ re-
 commendationes recitare cepit.

Huc jam animam, aures, oculos advertite; intelli-
 getis, ſingula verba in ſacris illis precibus contenta toti-
 dem ſubminiſtrare argumenta, quibus confundatur, &
 condemnetur impius jam moriturus. *Proſciſcere anima
 Chriſtiana in nomine Patris, qui creavit te, in nomine Filii,
 qui redemit te, in nomine S. Spiritus, qui te ſanctificavit.
 Anima Chriſtiana; quid loqueris? Ubi ergo ſunt nota
 Chriſti.*

Christianæ Religionis? An non baptismalem characterem infamavit, iuramenta in ingressu Ecclesiæ solenni formâ deposita, Deoque facta millies sacrilegè violavit? Nónne decurrentis vitæ spatio obedivit Sathanæ, acquievit passionibus carnis, mundi idolo - Iatra factus? *Anima Christiana*, quæ Turcarum ritibus vixit, loquebatur Atheorum more, mysteriis Divinis illusit, Deum non aliâ nisi linguâ professus blasphemâ, nesciit doctrinas Evangelicas in alium finem, quàm ut contemneret.

Annima Christiana, quid dicis? ah longè felicior hic foret, si habuisset animam Saraceni, Mauri, imò bestix. Num vis, ut jam exeat in nomine Creatoris, quem sprevit, Redemptoris, quem Crucifixit, Spiritûs Sancti quem contristari non destitit? visne ipsam emigrare, sed quò deveniet: Conspicatur illa supra caput Deum tonantem, & fulminibus terrentem, infra infernum diductis latè faucibus avidè prædæ inhiantem, circa lectum undique dæmones insidiantes. *Respice Domine super hunc famulum tuum remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem.* Sic prosequitur cæptas preces facer mystes. Ah! nónne scitur contrarium? Num latere possunt tenaces peccati laquei, quibus miser iste constrictus, perversi habitus in quibus ferme computruit? A pluribus jam annis constat, quòd nunquam, nisi propter salvandam externam apparentiam, aut mundanos oculos decipiendos, sit confessus, absque hoc, quòd alienum restituerit unquam, aut se cum inimico reconciliârit, vel aliud signum veræ conversionis exhibuerit. Erat iste ex ea hominum colluvie, qui sibi blandiuntur ob spem, in hora mortis nuda Confessione: *peccavi, se salvandos.* In-
terea tamen moritur hic per modum bestix sine cogni-

tione & sine ullo iudicio. Quæ ergo præsumptio subest, acceptandum illum à Deo pro vero pœnitente? *Miserere gemituum & lachrymarum ejus*, suscipe ipsius pœnitentiam: quam pœnitentiam? hanc impius nunquam egit, homo erat lepidi humoris, mensæ socius, inimicus Crucis qui non alii Deo litabat quàm suo ventri. Allegantur hîc lachrymæ, quas non profudit ille, nisi eas expresserint odium, furor, cùm se de suis hostibus vindicare, aut infamiam suorum desideriorum finem assequi non valuit.

Hodie sit in pace locus ejus. Quomodo ista petitio justificari potest? quid ipsi cum pace, qui vitam semper duxit ut implacabilis Dei hostis, quem mors prævertit, arma manibus excussit, qui in corde suo perpetui belli fovit consilia? qui omnibus pacem inire sollicitantibus, aut saltem armistitium cum Deo suo perpetuum persuadere volentibus illudit, jam beata sorte amicorum Dei perfruatur? continuò degens inter sectarios Babylonis recipiatur inter incolas sacrae Jerosolymæ? Non, nequaquam. Ratio, fides, tot. Scriptura unanimes se hîc opponunt.

Relictis igitur precibus, quas Ecclesia legitimis suis liberis prælegendas ordinavit, sic abeuntem reprobi compellemus animam: Egredere immunda anima, egredere anima de Epicuri grege, anima carni immerfa, terræ affixa, Deo exosa; desere corpus, quod turpi vitiorum tuorum corruptelâ polluisti, excede hoc mundo, quo fuisti abusa. Exi hinc in nomine Dei Patris, quem habuisti ut tuum hostem; in nomine Filii, quem crudeliter es persecuta; in nomine Spiritus Sancti cui tanto tempore obstinatè restitisti. Abi in nomine Creatoris, cui tenentis redere rationem de cunctis malè collocatis vitæ tuæ momentis;

mentis; in nomine Redemptoris, qui profusum à se tibi exprobrabit cruorem, pedibus à te conculcatum; in nomine Spiritus Sanctificantis, conquerentis abusum gratiarum, quas tam indignè dilapidasti.

Discede denique, tempus quippe adest, quo jam Divinae justitiae satis faciendum, quo sistendus es coram eo, quem offendisti, non est ille idolum ex ære conflatum, sed omnipotens, Deus fortis, & scelerum vindex. *Hodie in furore locus tuus*: perge ad judicem hodie, quem senties in causa tua implacabilem; jam nunc incipe infelicem tuam aeternitatem prægustare.

O! si Deus apperiret sacerdotis hujus oculos, videret is eo tempore quo frustra SS. Angelorum & Patronorum suffragia imploraret: *succurrite Angeli, subvenite Sancti &c.* daemonum ingentem turmam in cubile irruere, struentium animæ miseri peccatoris insidias, qui vixit ut reprobus, jam moritur ut damnatus.

Audire videor quendam me fugillantem: pater scias paucissimos reperiri, qui tam repentino extinguantur fato; hæc sunt accidentia, quæ nobis exponis, de raro contingentibus. Objectioni huic tripliciter respondeo. Primò, non inficior, esse accidentia; idcirco tibi & mihi facile obvenire possunt, quòd si unicus meorum Auditorum hoc mortis genere defungi deberet, omnes meritò haberemus causam nobis cavendi. Secundò, omnem hominem dico, ejuscemodi casibus quandoque obnoxium esse: *Omnis homo cum casu suo ambulet*, notat S. Augustinus. Tertiò, dicta accidentia tam rara & remota non sunt, ut probabilissimum non sit, quin plures è meorum Auditorum cætu subitaneo tali fato sint abstrahendi. Dummodò quis triginta aut quadraginta annorum cur-

sum mente peragraret, ad eos, quos antehac nōsser, se de-
 flectendo, deprehenderet hunc in prælio occisum, alium
 assassinio interemptum, istum undis suffocatum, illum
 apoplexiâ obrutum, aliquos in lectulo lethum reperisse.
 Sed replicabis, fortassis tam inopinatò non moriar. Fortè
 sic morieris, mi frater, audi Chrysostomum: *Cogita, quòd
 de anima deliberas, non de equo, quem tam incerto casui
 objicere non tentares.*

Adhæc, loquens de subitanea morte per hanc no-
 lim intelligi catarrhos tantùm suffocativos, symptomata
 improvisa, aliâve morborum similia accidentia: siquidem
 mors peccatorum ordinaria, quantum vis diuturnam sub-
 sequatur infirmitatem, semper iis accidit immatura juxta
 D. Gregorii Magni expositionem: *Quantumcunque serò
 de hac vita tollantur impii, subito & repente tolluntur, cu-
 jus rationem mox annectit: subitaneum est homini, de quo
 non ante cogitavit, sed peccatores mortem nunquam co-
 gitant.* Avarus iste non cogitat, quàm breve sit suum
 iter, pro quo ingens adeò sibi corradit viaticum: hic
 ambitiosus honoris aurum captans, eoque in altum se
 erigit, ut oculos ejus sepulchrum subterfugiat: voluptua-
 tium illud carnis suæ mancipium corpori adeò tenaciter
 adglutinatur, ac si esset immortale: vindicativus quis-
 piam, qui in corde suo inimicitias nutrit perpetuas, non
 meminit se moriturum; cùm Spiritus Sanctus Ecclesia-
 stici ore nos instruat, solam mortis cogitationem omnem
 se vindicandi flammam mox extincturam. *Memento no-
 vissimorum, & desine inimicari.* Omnes peccatores isti
 talem instituunt vitam, unde satis colliges, penitus
 mortis esse inimemores. Quocunque proinde tempore
 fores

Eccli, 28. 6.

fores pulsarit, ipsos præoccupabit, cum veniat hora iis prorsus inexpectata; qualemunque illa assumat faciem, non tamen agnoscentes illi, nec agnoscere unquam laborantes, turbantur, & terrentur.

Jam pro altera ratione dico, quòd turbata hæc cognitio ad aliud nil deserviat, quàm ad oppressum peccatorem majoribus adhuc malis involvendum: sicut enim perturbatus oculos longè aliter intuetur objecta, quàm sunt, ita peccatores mortis adventu confusi & perterriti decipiuntur in cognitione Dei aut in cognitione sui.

Timor judiciorum Dei, horror inferorum, aspectus æternitatis flammis furoris Divini succensæ, cujus rigorem jam prægustant: exprobratio ingratitude illorum, & abusus continuus cœlestium gratiarum; hæc omnia confestim dum subeunt mentem moribundi, intellectum invertunt, rationem impediunt in tantum, ut Deum non ampliùs agnoscat, cujus miserationes semper sunt infinitæ, & incomparabili excessu transcendunt omnem omnino omnium peccatorum malitiam.

Sicut is in obscuritate suarum passionum non agnoscebat nisi Dei misericordiam, unde sumebat ansam liberius peccandi, sic non perspicit in turbatissimo hoc rerum statu aliud præter justitiam, necis horrores, quibus in desperationis abyssum dejiciatur.

Testes produco monomachos, seu duellistas Gallia nostræ, qui visi sunt desperatò mori, mordere terram, præ furore & rabie spumare, evomere suas animas cum excommunicato suo sanguine non sine maledictis sibi mutuò intentatis.

Testis sit & ille, nobili prosapia ortus, Archias nomine, de quo S. Gregorius Nyssenus scribit, quòd protrahendo

trahendo diutiùs suum Baptismum, suamque confessionem, infeliciter præventus à suis hostibus, pluribus lethælibus plagis peritus, fuerit repertus in tristi quadam solitudine, Sibi item revelatum refert eximius iste Præsul, Archiam vulneratum, omni ope destitutum lamentabili voce exclamasse: *Montes & silva baptizate me, rupes date gratiam Dei mei, quam cheu! toties, tamdiu contempsi,*

Inde in furorem actum sibi ipsi maledixisse dictis de-
spiratione plenis: morere Archia, morere, à Deo tuo derelictæ, postquam tam prolixo tempore restitisti ipsius gratiæ, justum est, ut funesta cadas victima justitiæ post blasphematam ejusdem misericordiam: *has miserabiles voces edens miserè vitam finivit.* Videtis ergo peccatorem hunc ob imminentem mortem adeò turbatum, ut Deum totius bonitatis compelleret tanquam Deum sine clementia, & prorsus inexorabilem.

Sunt alii, qui in medio suæ perturbationis falluntur circa cognitionem sui, se vendentes pro aliis, quam reverà existant; blandiuntur sibi in suis nequitis, eoquòd sint membra confraternitatis Sacri Rosarii, multis annis gestarint Scapulare; sed non student illi rescindere contractus suos usurarios, resarcire damnum aliis illatum, in gratiam redire cum suo adversario. Solent recitare, *Salve Regina*, aliàsque devotas preces, quas memoriæ mandarunt, nolunt tamen seridò se applicare ad instituendam legitimam exomologesin, ad ferenda remedia tot malis laboranti suæ conscientiæ.

Circumstantes sic morientem conspicientes, tam speciosum apparatus demirantur, beatum illum pronuntiant. Longè aliter S. Augustinus judicat: *O si in-
 tus videres, quæ tibi videtur bona (mors) pessima est.* O si
 lice-

liceret pro tunc intueri peccatoris hujus conscientiam, deprehenderetis eam plenam vitiis, quæ nunquam ritè confessus, cerneretis cor ipsius adhuc peccati visco illigatum, quod nunquam ferè detestatus fuit. Si Deus vestros aperiret oculos, adverteretis istum hominem in sui agnitione per ignorantiam crassam & affectatam esse delusum; preces fundit cum Antiocho pares, sed pari item modo in infernum deportandus: *Vides foris jacentem in lecto, sed non vides intus raptum ad gehennam,*

Hi sunt peccatores illi, qui per inopinæ mortis irruptionem animo consternati, a quod inferos deplorant sibi in ultima hora cum vita occidisse justitiæ solem; *Justitia lu-* Sap. 5. 6.
men non luxit nobis. Iterum queruntur: *In malignitate* Ibidem. 7. 13.
nostra consumpti sumus.

Quis modò, Charissimi Auditores, vester sensus, quid censetis de morte subitanea? De morte, inquam, quæ in uno instanti vos rapit & ad tribunal Dei trahit sine ulla prævia ad id dispositione; de morte, quæ in momento animam vestram in manus dæmonum consignat; de morte, quæ vos, animùmque vestrum tantis perturbationum fluctibus obruit, ut vobis veram Dei & vestri cognitionem eximat? num talis mors non justum vobis incutiat metum?

Per Deum obtestor, maturo tempore in ordinem redigamus statum conscientie nostræ, ne istis perplexitatum tenebris aliquando involvamus: *Date Domino Deo gloriam* (vestræ conversionis) *antequam contenebrescat* (sol gratiæ & justitiæ) & *antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos*, matris horrendos. Jerem. 13. 16.

Declaratâ perturbatâ impii sic præoccupati confusione, spectare nunc lubeat mœstitiâ & horrorem in qui-

U u bus

II.
Punctum.

bus animam suam exspuit. Portio hæc est à Deo affigenda nata iis peccatoribus, qui in peccato pervicaces, fraudulentæ dulcedine prosperitatis vitiosæ fascinari se permittunt, in continua Dei oblivione vitam transigunt. *Con-*
vertam, minatur Deus per Prophetam Amos, *festivitates vestras in luctum, & omnia cantica vestra in planctum, ... & ponam novissima quasi diem amarum.* Per Jeremiam pariter intentat minas, quod peccatorem moribundum invisere, eique propinare velit calicem furoris sui ebibendum usque ad fecem: *Sume calicem vini furoris hujus de manu meâ.*

Amos. 5. 19.

Tristitia hæc peccatoris in extremis constituti in duabus potissimum rebus consistit. Primò in visione multitudinis hostium innumeræ contra se in armis. Secundò in derelictione generali & universali, in qua se deprehendit. Tempus non suppetit, ut diutiùs me hîc detineam. Amos Propheta elegantem angustia istius paucis verbis affert expressionem, inducendo hominem per viam, quâ truculentus occurrit leo, incedentem; qui mox reversus, frustra tamen aliud inquit iter, utpote à bestiis æquè furiosis obsessum: *Quomodo si fugiat vir à facie leonis & occurrat ei ursus: & ingrediatur domum, & innitatur manu sua super parietem, & mordeat eum coluber.* Mors ex uno latere leonis instar premit peccatorum istum, exacerbata & irritata contra ipsum, inquit Job, omnia illius bona tam corporis quàm fortunæ abligurit.

Ex alio latere justitia imminet Divina instar crudelis ursæ, cui catuli abstracti, inquirens & insequens rapto-rem ad eum perdendum, suoque aeterno furori in victimam implacabilem immolandum. Eodem temporis momento propria item conscientia miserum rodit & consu-

consumit uti vipera, ob oculos ponendo infinitum prope numerum enormium ab ipso patratorem scelerum. O malorum omnium extremum! ô malum sine ullius solatii levamine! quod nullam consolationem nec in cœlo nec in terra, nec in natura, nec in gratia, nec apud Deum nec apud homines reperire potest! O mors peccatoris, quid de te enunciabo, nisi quod mala tua transcendant omnes meos conceptus, desint mihi verba ad explicandam infelicitatem tuam! Vide jam qualem fortiantur terminum dies isti in hoc mundo fortunati, vide quod se extendant confinia falsæ prosperitatis sæculi.

O Domine, exclamat Jeremias; *Diem hominis non desideravi, tu scis!* diem, qui cum splendore crepusculi matutini oritur, nocte moritur; diem dolosæ mutabilitati obnoxium, cujus aurora tam venusta, meridies tam rutilans, vesper, adeo horribilis. O quàm longè gratiorem exambio diem Dei, qui initium orditur à vespere afflictionis & pœnitentiæ, finem sortitur felicissimum in lumine vitæ æternæ. Jerem. 17.16.

An cogitatis, peccatorem hunc moribundum, de quo hætenus nobis sermo, esse phantasma confictum vel ideam Platonis imaginariam? Minimè; eorum plures numerantur inter Christianos. Quis ergo erit iste, qui tali modo præventus, turbatus, dolore irremediabili afflictus morietur? Aperiam sincerè id sine fraude à sacris literis edoctus.

Hic peccator, qui suam de die in diem procrastinat conversionem, subitanea morte extinguetur. Patet è Divinæ veritatis oraculo: *Nè tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem, subito enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te.* Eccli. 5. 2.

U u 2

Hic

340 *Impius Infelix, Maledictus &c.*

Hic Veneris' alumnus, qui agrè fert, suas corripilidines, concionatorum monitis illudit, pari fortuita necis facto oecumbet. *Viro, qui corripientem dura cervice*

PROV. 29. 1. *contemnit, repentinus ei superveniet interitus.*

Omnes isti inimici Crucis, delitiis ebrui, pœnitentiam fugientes, qui vivere quærunt in mundanis voluptatibus, suffocabuntur in aquis amaritudinis. Deus est, qui hanc veritatem sua roborat autoritate: *Ponam novissima vestra, quasi diem amarum & plenum absynthii.* Corda illa obstinata & indurata infelici diæ suæ vitæ claudent catastrophe. *Cor durum habebit malè in novissimo.* Vel ut Syriacus vertit: *cor durum, malus fiet finis ejus.*

Ah fratres mei, vos contestor, hæc itaque animo pensate; evitate istam Dei maledictionem, præparate vos ad mortem, ut ea vobis sit transibus, quo rectâ pertingatis ad gloriosam in cœlis æternitatem. *Amen.*

IMPIUS